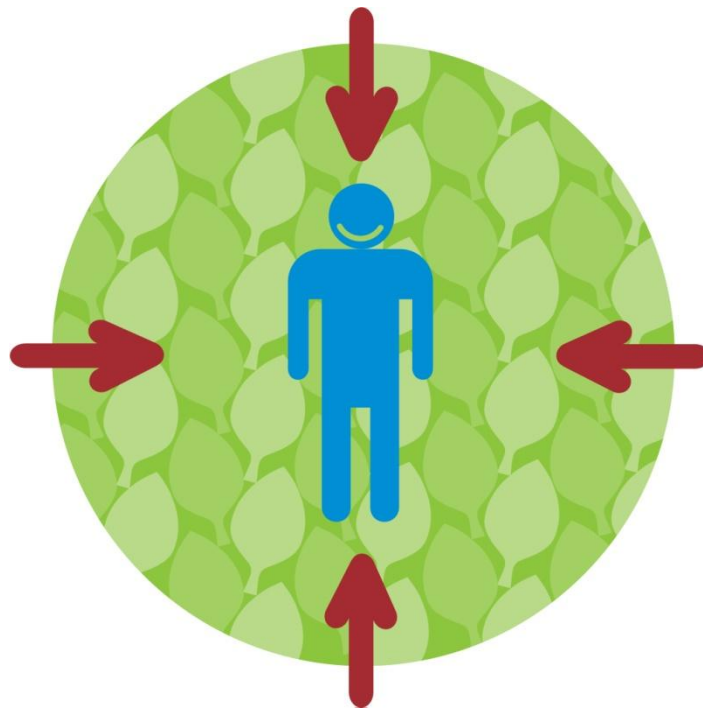

2013-04-04

Bilaga 2

Bedömningsarbetet och konsekvensbeskrivning

ANTAGEN AV KOMMUNFULLMÄKTIGE 27 MAJ 2013

2013-04-04

Innehåll

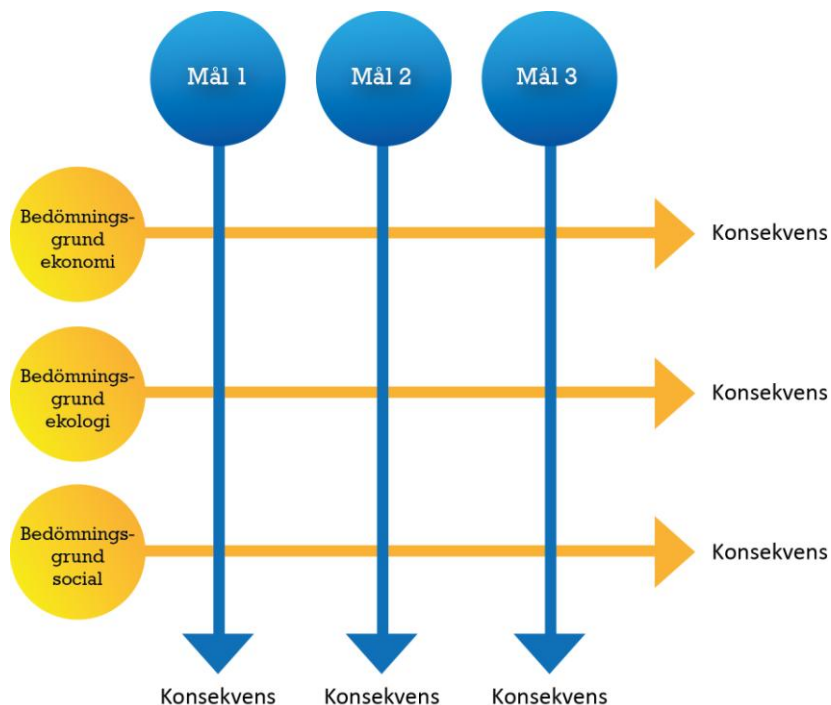
Bedömningsprocessen	3
Syfte	3
Grundverktyg med frågor	4
Arbetets steg	4
Avgränsning	6
Övergripande konsekvenser	8
Ökad befolkning	8
Förtätning i stadsbygden	8
Ändrade rese- och transportmönster	9
Vattennära lokalisering	9
Generella satsningar på befolkningsgrupper	10
Utpekade byar	10
Övergripande åtgärder	11
Alla programs konsekvensbeskrivningar	12
Program A – Alla jämlika	13
Program B – Rum för möten	16
Program C – Kuststaden Luleå	20
Program D – Plats för mer, Luleå stads- och landsbygd	27
Program E – Ledande nordlig region	32
Program F – Resor och transporter	35
Förhållande till nationella miljökvalitetsmål	40
Förhållande till nationellt folkhälsomål och målområden	42

2013-04-04

Bedömningsprocessen

Arbetet med bedömningar har skett parallellt med utvecklingen av förslaget till program och utförandet av dialog. Arbetet har följt en processbeskrivning med tre utvecklingssteg; inledande studie, förslag/samråd och utställning/granskning. Bedömningarna har skett utifrån de tre delarna; ekonomisk, social och ekologisk samt påverkan på geografiska områden och olika befolkningsgrupper. Som stöd har alla programgrupper använt ett verktyg med frågor för varje del.

Inför arbetet med bedömningar genomfördes ett tidigt samråd med Länsstyrelsens planenhet i september 2010 för att informera om arbetsmetoden.

Syfte

Syftet med bedömningsarbetet är att kvalitetssäkra hållbarhetsaspekten i underlag, förslag och inför beslut. Syftet är också att minimera de negativa konsekvenserna genom att tidigt i arbetet välja ut de förslag som bidrar till en långsiktig hållbarhet enligt Vision Luleå 2050.

2013-04-04

Grundverktyg med frågor

Programgrupperna har valt ut sina bedömningsfrågor från ett grundverktyg med frågor för hållbarhet inom fem olika områden; befolkningsgrupper (6 st), geografiska områden (4 st), ekonomisk hållbarhet (13 st), social hållbarhet (17 st) och ekologisk hållbarhet (16 st). Totalt innehåller verktyget 56 frågor.

Arbetets steg

Under arbetets gång har urvalet av frågor förändrats, se illustration.

Inledande studie

I detta steg har grupperna tagit fram olika underlag för sitt arbete. Först har direktivet, förhållandet till Vision Luleå 2050 och riktningarna med sina avsiktsförklaringar analyserats. Sedan har nuläget i förhållande till omvärld och invärld granskats. Faktaunderlaget har värderats och kompletterats med hjälp av utvalda frågor från verktyget. Tidig dialog med olika berörda aktörer har genomförts för att komplettera faktaunderlaget. Resultatet har varit en plan för bedömningsarbetet med utvalda kritiska frågor, planen har ingått i projektbeskrivningen tillsammans med nulägesbeskrivning och kommunikationsplan. Även samråd med länsstyrelsen kring avgränsning skedde i detta arbetssteg, se separat stycke Avgränsning.

Förslag/samråd

Under utvecklingen av förslaget till program har samråd med olika aktörer och medborgare genomförts på olika sätt. De utvalda kritiska frågorna har använts för att kontinuerligt pröva olika förslag för att få fram de som bäst bidrar till en hållbar utveckling enligt Vision Luleå 2050. Programmen strategiska områden och

2013-04-04

principer har utvecklats successivt och samtidigt har de kritiska frågorna förändrats. Syftet med de kritiska frågorna är att värdera innehållet i programmet och de förändras när programmet förändras. I detta skede startar beskrivningen av både positiva och negativa konsekvenser av programmets genomförande. Konsekvenser som tas fram med hjälp av de kritiska frågorna och jämförs med programmets innehåll för att se vad som samverkar eller är i konflikt.

Ekologisk hållbarhet	Utvalda frågor		
	Hur påverkas användningen av el?	Hur påverkas skog?	Hur påverkas flora och fauna?
Programmens innehåll (mål, strategier, åtgärder mm)			
Anpassning till förändring och Bevara viktiga funktioner (Klara av förändring)	SAMVERKAR	SAMVERKAR	SAMVERKAR
Klimatneutralt (Klara av förändring)	KONFLIKT	KONFLIKT	NEUTRAL
Blandning (Bästa boendet)	NEUTRAL	NEUTRAL	SAMVERKAR
Bostäder för specifika grupper (Bästa boendet)	NEUTRAL	NEUTRAL	NEUTRAL
Kvalitet (Bästa boendet)	SAMVERKAR	NEUTRAL	NEUTRAL
Levande landsbygd (Bästa boendet)	NEUTRAL	NEUTRAL	KONFLIKT
Plats för fler Luleåbor	KONFLIKT	NEUTRAL	NEUTRAL

Illustrationen ovan visar ett exempel (ur program D – Plats för mer och strategiområdena "Klara av förändring" och "Bästa boendet") på hur man i bedömningsarbetet har analyserat strategiområdena och dess innehåll utifrån ett antal kritiska frågor.

När konsekvenserna har beskrivits har arbetet gått vidare med de negativa konsekvenserna för att ta fram de åtgärder som kan förhindra, mildra eller kompensera samt åtgärder som kan bedöma hållbarhet i implementeringen av programmen. Resultatet av detta steg är ett förslag till program inklusive en beskrivning av konsekvenser som kan gå till samråd, remiss och utställning. Alla program redovisade konsekvenser kortfattat i varje strategiområde och utförligare i bilaga.

Utställning/granskning

Under granskningstiden genomförs samråd, remiss och utställning för att samla in synpunkter som kan leda till revideringar. Efter remiss och utställning analyseras

2013-04-04

synpunkterna med hjälp av de kritiska frågorna. I detta skede kan konsekvensbeskrivningen förändras.

Resultatet av detta steg är ett förslag till beslut med program och konsekvensbeskrivning. Konsekvenser redovisas kortfattat i varje programs strategiområde och mer utförligt i denna bilaga som är gemensam för alla program. Här ingår också åtgärder samt en plan för uppföljning av konsekvenserna.

Avgränsning

Avgränsning för programgruppernas arbete med bedömningar har skett när sammanställningen av olika faktaunderlag var klar i steget Förundersökning.

Avgränsning för Länsstyrelsen i december 2011

Program D hade då identifierat följande kritiska frågor för sitt bedömningsarbete; påverkan på skog, odlingslandskap, skärgård, klimatanpassning, klimatpåverkan, transporter, infrastruktur, unga, handel och verksamheter i bostadsområden.

Program F identifierade dessa kritiska frågor i sin avgränsning; påverkan på företagsklimat, ekonomi, arbetsmarknadsregionen, tillgänglighet, risk för olyckor, miljöfaktorer som buller och partiklar, möjligheten att vistas ute, kulturmiljö, användningen av ändliga resurser, strand, skog, odlingsmark samt naturområden med särskilt skydd.

För dessa två program bedömdes även att en betydande miljöpåverkan av programmets genomförande kan antas.

Avgränsningen för Länsstyrelsen i september 2012

Program A hade då valt ut följande kritiska frågor för sitt bedömningsarbete; olika befolkningsgrupper, jämställdhet, jämlikhet, geografiska områden, kommunens ekonomi, näringslivsstrukturen, befolkningstillväxt, möjlighet till rekreation, lugn och vila, möjlighet till fysisk aktivitet och friluftsliv, risker för olyckor, utbudet av bostäder, förutsättningarna för förflyttning och tillgänglighet, kulturmiljöer och kulturhistoria, användningen av material och resurser samt användning och produktion av energi.

2013-04-04

Program B hade då valt ut följande kritiska frågor i sin avgränsning; jämställdhet, geografiska områden, ekonomisk tillväxt, kommunens ekonomi, näringslivets branschbredd, arbetsmarknadsregionen, miljöfaktorer som buller, vibrationer, luftföroreningar och partiklar, risker för olyckor, olika gruppers sociala liv och trygghet, möjlighet att vara delaktig, kulturmiljöer, gröna ytor i bostadsområden och centrum samt naturområden.

Program C redovisade följande urval av kritiska frågor för sitt bedömningsarbete; olika befolkningsgrupper, jämställdhet, jämlikhet, näringsliv, kommunens ekonomi, befolkningstillväxt, möjlighet till rekreation, lugn och vila, möjlighet till fysisk aktivitet och friluftsliv, risker för olyckor, möten och mötesplatser, utbudet av bostäder, kulturmiljöer, användning av material, resurser och energi, gröna ytor i bostadsområden och centrum samt naturområden. För program C bedömdes även att en betydande miljöpåverkan av programmets genomförande kan antas.

Program E valde ut följande kritiska frågor i sin avgränsning; geografiska områden, näringslivsstruktur, arbetsmarknadsregionen, befolkningstillväxt, miljöfaktorer som buller, vibrationer, luftföroreningar och partiklar samt gröna ytor i bostadsområden och centrum.

2013-04-04

Övergripande konsekvenser

Nedan beskrivs de strategiska inriktningar som är gemensamma för flera program, som har bedömts kunna ha konsekvenser och som ska följas upp i utvärderingen av programmen vart fjärde år.

➔ Ökad befolkning

Programmen syftar till att bidra till en ökad befolkning genom strategier för ökad attraktivitet som ger utvecklingskraft, mångfald, resurseffektivitet och en bättre ekonomi.

En ökad befolkning kan leda till ökad energi- och resursanvändning. Konflikter kan uppstå mellan att bevara och använda olika värden som kultur, natur, odlingsmark. Befolkningsökningen kan också betyda att konkurrens om mark och bostäder ökar med stigande priser som följd. Detta kan leda till en ökande ojämlikhet. Kostnader för infrastruktur ökar. Om befolkningsökningen kommer från landsbygden och länets mindre kommuner blir det negativa effekter av en minskad befolkning där.

Uppföljning

Följa utvecklingen av energianvändning, skyddade områden, boendekostnader samt inflyttning.

➔ Förtätning i stadsbygden

Programmen syftar till att förtäta i stadsbygden för att nå en ökad blandning, närhet och mer effektiv användning av resurser och energi.

Förtätning kan medföra mer störningar och konflikter mellan boende, verksamheter och transporter/resor. Miljö kvalitetsnormer riskerar att överskridas. Konflikter kan uppstå mellan bevarande av natur- och grönområden och ny bebyggelse. Förtätning medför ett ökat slitage på olika gemensamma resurser som lekplatser, grönområden, parker, torg med mera och kan därför medföra ökande kostnader. En ökad användning av kommunens anläggningar och lokaler kan ge ökande kostnader för energianvändning, underhåll och investeringar.

2013-04-04

Uppföljning

Följa utvecklingen av gemensamma ytor samt kostnader för energi, underhåll och investeringar för kommunala lokaler och platser.

Ändrade rese- och transportmönster

Programmen syftar till en förändring i rese- och transportmönster för att öka andelen resor med kollektivtrafik, cykel och till fots.

Att behöva förändra sina rese- och transportmönster kan upplevas som ett intrång i den personliga valfriheten. En prioritering av färd sätt som gång, cykel och kollektivtrafik medför mindre resurser till biltrafiken som konkurrerar om samma utrymme. Trenderna med ökande flygtrafik kan leda till att mål om begränsad påverkan på klimatet inte nås. Byte av fordonsbränslen till mer hållbara alternativ är beroende av en utveckling av både teknik och infrastruktur som initialt är dyrare än dagens.

Uppföljning

Följa utvecklingen av resor, transporter, färdmedelsval och bränslen.

Vattennära lokalisering

Programmen syftar till att använda ytor nära vatten till boende och rekreation.

De attraktiva ytorna nära vatten är begränsade och det kan därför bli en konflikt mellan olika värden och användningsområden. Konkurrensen kan leda till att de attraktiva lägena blir mindre tillgängliga för alla. Den prioriterade identiteten som kuststad kan vara svår att kombinera med de risker som finns med ett vattennära läge. Den biologiska mångfalden i strandzonen kan påverkas negativt med en ökad användning.

Uppföljning

Följa utvecklingen och användningen av mark nära vatten i stadsbygden.

2013-04-04

➔ **Generella satsningar på befolkningsgrupper**

Programmen syftar till att göra generella satsningar på alla befolkningsgrupper och samtidigt prioritera barn och unga för att nå jämlikare levnadsvillkor och en bättre folkhälsa.

Balansen mellan generella satsningar och satsningar på specifika grupper är svår. En tydlig prioritering av barn och unga kan leda till att övriga åldersgrupper känner sig åsidosatta. Satsningen på alla kan medföra att vissa befolkningsgrupper inte "syns" och att olika gruppers behov ställs mot varandra. Kostnadsfria fritids- och kulturaktiviteter för barn och unga påverkar kommunens ekonomi.

Uppföljning

Följa utvecklingen för olika befolkningsgrupper och kostnadsfördelningen.

➔ **Utpekade byar**

Programmen syftar till att peka ut Antnäs, Persön och Råneå samt ett antal stadsnära byar för olika insatser för att prioritera investeringar så att de kan bli till nytta för så många som möjligt.

Den tydliga prioriteringen av vissa byar kan leda till att övrig landsbygd känner sig åsidosatt. Det finns en risk att ekonomiska prioriteringar kan bli mer styrande än de andra hållbarhetsperspektiven. Om resurser bara finns i de utpekade byarna leder det till ett ökat resande som har negativa konsekvenser.

Uppföljning

Följa utvecklingen i de utpekade byarna och övrig landsbygd.

2013-04-04

Övergripande åtgärder

För att bättre bedöma konsekvenser under programmens genomförande behövs:

- utvecklade former för konsekvensbeskrivningar i förhållande till hållbar utveckling och programmens innehåll inför beslut,
- faktaunderlag och programmens innehåll som är tillgängliga för alla handläggare.

För att bättre förebygga negativa konsekvenser av programmens genomförande behövs:

- tidigare och mer strategisk planering som ger tydliga signaler om vad som ska förändras för att minska konflikter,
- styrprocesser som upprätthåller programmens innehåll och en hållbar utveckling på lång sikt,
- nya samrådsprocesser och metoder för arbete som leder till konsensus,
- nya former och metoder för dialog och delaktighet.

2013-04-04

Alla programs konsekvensbeskrivningar

Nedan följer en beskrivning av konsekvenser av alla programs genomförande i förhållande till de tre delarna av hållbarhet; ekonomisk, social och ekologisk. Konsekvenserna är indelade i positiva och negativa. Åtgärder för att bedöma, förebygga, återställa och kompensera de negativa konsekvenserna beskrivs också för varje program.

2013-04-04

Program A – Alla jämlika

Genomförandet av programmet kan leda till följande konsekvenser.

Konsekvenser för ekonomisk hållbarhet

Positiva

- Ökar Luleås attraktionskraft som stad för boende och besökare
- Regionen stärks genom ökat samarbete.
- Ger förutsättningar för näringslivsutveckling och tillväxt

Negativa

- Ett ökat användande av kommunens anläggningar och lokaler kan ge ökade kostnader för energiförbrukning, underhållsåtgärder och investeringar
- Minst en samlingslokal i varje stadsdel och prioriterad by kan innebära både kostnader för investeringar och ökade bidrag.
- Kostnadsfria fritids- och kulturaktiviteter för barn och unga påverkar kommunens ekonomi.

Konsekvenser för social hållbarhet

Positiva

- Ökar Luleås attraktionskraft som stad för boende och besökare
- Tillgång till samlingslokal i varje stadsdel och prioriterad by leder till större möjlighet till social aktivitet.
- Den sociala aktiviteten bland boende och besökare ökar

2013-04-04

- Medborgarnas hälsa förbättras då medskapandet stärks genom tydligare regelverk och tillgången till stöd.
- Satsning på underrepresenterade grupper ger förbättrad folkhälsa.
- Fler mötesplatser och varierat utbud ökar chansen att hitta "sitt" sociala nätverk.
- Ökade möjligheter till fysisk aktivitet, utevistelse och rekreation leder till bättre folkhälsa.
- Ökad möjlighet till aktiviteter på gröna ytor.
- Ökad möjlighet att vara delaktig i kulturlivet.
- Ökad möjlighet att vara delaktig i idrottsaktiviteter leder till att fler rör på sig och således bättre folkhälsa.

Negativa

- Utveckla former och göra insatser för att möta behoven hos prioriterade grupper utifrån välfärdsredovisningen kan leda till att olika gruppers behov ställs mot varandra.

Konsekvenser för ekologisk hållbarhet

Positiva

- Ett minskat behovet av transporter och resor samt fossil energi.
- En effektivare resurshantering som minskar behovet av resurser i form av material och energi.
- Utvecklingen samt ökad användning av ny teknik och nya metoder som leder till en mycket effektivare resurshantering.

Negativa

- En ökad energianvändning som direkt följd av ökat antal invånare.

2013-04-04

Förslag till åtgärder och nyckeltal för uppföljning

Åtgärder för att bättre bedöma effekter

- Konsekvensbeskriva i förhållande till hållbar utveckling och programmet innehåll inför beslut om andra styrande dokument och planer.
- Åtgärder för att förebygga effekter
- Budgetera för ökade kostnader i början av omställningen till ett klimatneutralt samhälle.
- Utveckla en ny planeringsprocess som upprätthåller programmet innehåll och en hållbar utveckling.
- Arbeta för att få en ökad inflyttning av personer fokuseras på boende utanför regionen.
- Utveckla nya samrådsprocesser och metoder för arbete som leder till konsensus.
- Göra alla faktaunderlag och programmet innehåll enkelt tillgängliga för handläggare.

Åtgärder för att återställa

- Inga

Åtgärder för att kompensera effekter

- Följa upp arbetet med prioriterade grupper och områden.

Uppföljning av åtgärder

Uppföljning av Valfärdsredovisningens resultat.

2013-04-04

Program B – Rum för möten

Genomförandet av programmet kan leda till följande konsekvenser.

Konsekvenser för ekonomisk hållbarhet

Positiva

- Genom en satsning på mötesplatser, arrangemang, upplevelser mm ökar Luleås attraktionskraft som stad för både boende och besökare.
- Regionen stärks genom ökat samarbete. Detta ger positiva effekter för både den offentliga sektors utveckling och för de företag som verkar i regionen.
- Programmets genomförande ger ökade förutsättningar för näringslivsutveckling och tillväxt inom de kreativa näringarna. Exempelvis genom ökade satsningar inom dans och konst. Men även andra näringar påverkas positivt av programmets insatser.

Negativa

- Ett ökat användande av kommunens anläggningar och lokaler kan ge ökade kostnader för energiförbrukning, underhållsåtgärder och investeringar
- Minst en samlingslokal i varje stadsdel och prioriterad by kan innebära både kostnader för investeringar och ökade bidrag.
- Kostnadsfria kulturaktiviteter för barn och unga påverkar kommunens ekonomi.
- Strävan att tillgodose de behov och krav som spetskultur och elitidrott har är kostnadsdrivande.

2013-04-04

Konsekvenser för social hållbarhet

Positiva

- Större möjlighet till social aktivitet genom ökad tillgång till samlingslokaler.
- Ökar medskapandet och delaktigheten genom att förenkla för fler arrangörer, företag, organisationer och andra aktörer att verka/arrangera i kommunen.
- Förbättrad folkhälsa genom satsning på underrepresenterade grupper.
- Större chans att hitta "sitt" sociala nätverk genom fler mötesplatser och varierat utbud.
- Fler attraktiva stråk och bättre tillgänglighet ger ökade möjligheter till fysisk aktivitet, utevistelse och rekreation och således en bättre folkhälsa.
- Lägre risk för olyckor genom satsning på kunskap om is- och vattenvett, simkunnighet.
- Mer kulturell bredd ger ökade möjligheter att vara delaktig och medskapande i kulturlivet.
- Ökad ekologisk hållbarhet och bättre folkhälsa genom odling i stadsbygden.
- Mer bredd inom idrotten ger ökad möjlighet att delta i idrottsaktiviteter och därmed bättre folkhälsa.

Negativa

- Att möta behoven hos prioriterade grupper utifrån välfärdsredovisningen kan leda till att olika gruppers behov ställs mot varandra.

2013-04-04

- Fler arrangemang/evenemang kan leda till upplevelse av störning och ökad konsumtion av alkohol och droger, till ökat antal konfliktsituationer och att fler känner sig otrygga.
- Ökad användning av vattennära stråk, badstränder, isar mm kan medföra risker för drunkning eller andra olyckor.

Konsekvenser för ekologisk hållbarhet

Positiva

- Bättre bevarande av värdefulla natur- och kulturvärden tex genom utveckling av natur- och kulturresevat.
- Odling i stadsbygden ger ökad ekologisk hållbarhet.

Negativa

- Mer aktiviteter i kultur- och naturområden påverkar flora och fauna
- Ökat antal arrangemang/evenemang kan orsaka störningar för boende i form av buller, vibrationer mm.
- Ökat antal besökande på våra besöksmål/frilufts- och rekreationsområden utanför centrum kan leda till ökat resande och en sämre luftkvalitet.
- Stränder kan påverkas vid utveckling av vattennära stråk.

Förslag till åtgärder och nyckeltal för uppföljning

Åtgärder för att bättre bedöma effekter

- Konsekvensbeskriva i förhållande till hållbar utveckling och programmets innehåll inför beslut om andra styrande dokument och planer.

2013-04-04

Åtgärder för att förebygga negativa effekter

- Kartlägga, följa upp och vidta åtgärder för att minimera negativ påverkan på natur- och kulturmiljöer.
- Öka kunskapen om äldre bebyggelse och speciella kulturmiljöer inom samhällsplanering.
- Förklara och tydliggör kommunens satsningar utifrån välfärdsredovisningen.
- Arbeta för fler drogfria arrangemang/evenemang.
- Tydliggöra lämpliga platser för arrangemang/evenemang.
- Aktivt energieffektiviseringsarbete för att minska energianvändningen.
- Budgetera för prioriterade nyinvesteringar
- Budgetera för ökade kostnader för drift och underhåll på prioriterade platser, byggnader och andra anläggningar.
- Utveckla styrprocessen (planering och uppföljning), arbetsmetoder mm för att säkerställa programmets innehåll och en hållbar utveckling.
- Göra alla faktaunderlag och programmets innehåll enkelt och tillgängligt.

Åtgärder för att återställa

- Inga

Åtgärder för att kompensera negativa effekter

- Inga

Uppföljning av åtgärder

Följa utvecklingen av skyddad natur- och kulturområden samt uppföljning av Välfärdsredovisningens resultat.

2013-04-04

Program C – Kuststaden Luleå

Genomförandet av programmet kan leda till följande konsekvenser.

Område för fördjupad bedömning

Miljövänligare resor och transporter

Förtätning ger fler boende och arbetande inom centrum, avstånden för resor och transporter blir kortare. Många väljer därför trafikslag som gång, cykel och buss. En förändrad gatustruktur och attraktiva gaturum, som prioriterar gång- och cykeltrafik och kollektivtrafik, förstärker effekten. Genomfartsbiltrafik, som inte har sin målpunkt i centrum och har alternativa vägar, minskar genom att huvudgatorna/vägarna utformas på övriga trafikanters villkor. Nya parkeringsnormer och översyn av parkeringssystemet i centrum ska på sikt ge färre bilar respektive prioritera gatuparkering för besökare som inte har tillgång till kollektivtrafik.

Åtgärderna ovan tillsammans med olika påverkansåtgärder för ändrade resvanor, syftar till att förbättra luftkvaliteten–minskade kväveoxider och partiklar–och minska buller i centrum. En åtgärdsplan för att klara miljökvalitetsnormerna för dagens luftkvalitet tas fram.

Minskade utsläpp av koldioxid från fossila bränslen är en indirekt konsekvens av minskad biltrafik och bidrar positivt till det nationella klimatmålet.

Utvecklingsområden

Förslaget visar ett flertal platser och områden som är möjliga att ta i anspråk för ny bebyggelse. En tätare stad med fler människor ger bättre förutsättningar för en utvecklad kollektivtrafik och närheten till service och andra målpunkter minskar behovet av transporter med bil. De tre stora utvecklingsområdena är

2013-04-04

Skutviken/Robertsvik, Östra stranden och Södra hamn, som är nära centrum och har potential för bebyggelse.

Inom centrum finns risk för förorenad mark på många platser i och med de verksamheter som tidigare bedrivits. Det gäller också de tre utvecklingsområdena. Inför planläggning bör markundersökningar genomföras. En bedömning görs sedan om det är lämpligt att bebygga området och vilka eventuella saneringar som krävs.

Farligt gods transporteras genom centrum. Skutviken/Robertsvik berörs av transporter på Svartövägen och övriga utvecklingsområden berörs av järnvägstransporter. I planeringen ska hänsyn tas till skyddsavstånd eller behov av andra skyddsåtgärder.

Buller från så väl vägar som järnväg kommer att beröra de tre utvecklingsområdena och måste tas hänsyn till vid planläggningen och planering av byggnader.

Planeringen av Östra stranden och Södra hamn påverkas också av reservatet för järnväg (Norrbotniabanan) som går genom området. Utöver farliga transporter kan hänsyn behöva tas till landskapsbild/stadsbild och buller.

Alla de tre stora utvecklingsområdena är belägna vid vatten och blir därmed även berörda av havsvattennivåförändringar som följd av klimatpåverkan. Områdena måste också planeras för 100-årsvattenståndet längs kusten samt 100-årsflödet i älven.

Konsekvenser för ekonomisk hållbarhet

Positiva

- Ökad attraktivitet och tillväxt i Luleå efter satsningar på bland annat det offentliga rummet, skärgårdsidentiteten och förtätning.
- Ökat och hållbarare företagande i skärgården genom ökad tillgänglighet till skärgården genom bättre kollektivtrafik.

2013-04-04

- Större ekonomiskt underlag för befintliga och fler nya företag i centrum och skärgården genom ökat antal boende och besökare.
- Ökat antal människor i centrum gynnar företagsklimatet för handel, restaurang och service.
- Bättre tillgängligheten till ex arbetsplatser, handel och service vid utökade gång- och cykelvägar samt utökad kollektivtrafik.
- Bättre anpassning till klimatförändringar genom riktlinjer för byggande (vattennivåer och hantering av dagvatten).

Negativa

- Utbyggd infrastruktur i skärgården kan medföra betydande investeringar.
- En omställning till ett klimatneutralt och klimatanpassat samhälle, kommer att vara initialt kostsammare.

Konsekvenser för social hållbarhet

Positiva

- Förståelsen för Luleås historia och kulturgeografi och känslan av historisk kontinuitet stärks genom bevarandet av äldre byggnader och bebyggelsemiljöer samt ökad tillgänglighet till skärgårdens natur- och kulturmiljöer.
- Ökade möjligheter till möten i samband med fysisk aktivitet, friluftsliv och rekreation genom att skärgården blir mer tillgänglig och centrums grönområden och strandområden är attraktiva.
- Attraktiva och trygga rum och platser för alla grupper, även nattetid, genom mångfald och flexibilitet i utformning av det offentliga rummet.
- Ökat antal människor och puls i centrum skapar fler möjligheter till möten och mötesplatser.

2013-04-04

- Färre allvarliga olyckor, mindre buller och bättre luft genom prioritering av gång-, cykel- och kollektivtrafik i centrum.
- Ökad tillgänglighet för alla trafikanter genom prioritering av gång-, cykel- och kollektivtrafik.
- Ökad trygghet genom bättre anpassning till klimatförändringar genom riktlinjer för byggande (vattennivåer).
- Ökad tillgänglighet och trygghet genom höga kvalitetskrav på nya bostäder och byggnader.
- Ökat utbud av bostäder, handel och arbetsplatser samt ökad mångfald och trygghet genom förtätning och utveckling av centrum.

Negativa

- Ett levande stadsliv kan minska möjligheterna till lugn och ro i centralt belägna bostäder och grönområden.
- En ökning av störningar och konflikter när olika intressen möts vid blandning av boende, arbetsplatser och handel i områden.
- Fler verksamheter och människor kan innebära mer trafik på vägar och vatten, som medför till ökat buller och luftföreningar.
- Förtätning och expansion ökar konflikter mellan behovet att bevara och utveckla natur och kulturmiljöer.

Konsekvenser för ekologisk hållbarhet

Positiva

- Naturmiljöerna i skärgården får ett starkare socialt värde eller upplevelsevärde, vilket också bidrar till att det ekologiska värdet kan bevaras.
- Minskat behov av resurser i form av material och energi, genom en effektivare resursanvändning samt ökad användning av ny teknik.

2013-04-04

- De offentliga grönområdenas ökade status som sociala mötesplatser stärker även deras ekologiska roll i centrumets grönstruktur.
- Stadsodling är en del av stadens grönstruktur och ökar intresset för och kunskaperna om ekologisk hållbarhet hos boende och besökare.
- Fler väljer andra trafikslag än bil med minskad användning av energi som följd.

Negativa

- En konflikt mellan behovet att bevara och kraven på att utveckla värdefulla naturmiljöer, odlingsmark, skog, grönområden eller parker.
- Strand och strandzonen och dess flora och fauna kan påverkas negativt av bebyggelseutveckling vid vattennära lägen samt vid muddring, särskilt i skärgården.
- Ökat slitage på naturen när fler verksamheter och människor vistas i känsliga områden.
- Ökad användning av energi vid utbyggd skärgårdstrafik, bebyggelseutveckling och förtätning med fler verksamheter och människor.
- Ökad användning av material och resurser vid bebyggelseutveckling och utveckling av det offentliga rummet i form av förändrade gator, gång- och cykelvägar, torg mm.

Förslag till åtgärder och nyckeltal för uppföljning

Åtgärder för att bättre bedöma effekter

- Konsekvensbeskriva förhållande till hållbar utveckling och programmets innehåll inför beslut om exempelvis andra styrande dokument och planer.
- Utveckla former för uppföljning, exempelvis nyckeltal.

2013-04-04

Åtgärder för att förebygga effekter

- Budgetera för ökade kostnader i början av omställningen till ett klimatneutralt och klimatanpassat samhälle.
- Budgetera för ökade kostnader för investeringar av infrastrukturen i skärgården och centrum.
- Genom tidig planering ge tydliga signaler om hur förtätning kan utföras på bästa sätt för att inte konflikter mellan handel, verksamheter och boenden ska behöva uppstå.
- Inventera och bevara natur-och kulturområden som är särskilt känsliga och värdefulla både ur ett socialt och ekologiskt värde.
- Minska slitaget i naturen genom information till besökaren samt uppmana/styra besökaren att ta särskilda stigar ex spångade som är mindre skadliga.
- Budgetera för ökade kostnader för anläggning och skötsel av grönområden.
- Aktivt energieffektiviseringsarbete för att minska energianvändningen.
- Uppmuntra till att återvunnet material används för att minska på användning av nytt och jungfruligt material.

Åtgärder för att återställa

- Inga

Åtgärder för att kompensera effekter

- Flera skyddade områden för natur, kultur och rekreation i närheten av stadsbygden.

2013-04-04

Uppföljning av åtgärder

Ekonomisk hållbarhet

- Kommunala kostnader för infrastruktur i skärgården.
- Kommunala kostnader för omställning av resor och transporter i centrum.

Social hållbarhet

- Utvecklingen av buller och luftkvalitet i centrum
- Utvecklingen av omfattningen av naturmiljöer och kulturmiljöer i skärgård och centrum

Ekologisk hållbarhet

- Utvecklingen av omfattningen av grönområden i centrum och naturvärdenas status i skärgården

2013-04-04

Program D – Plats för mer, Luleå stads- och landsbygd

Genomförandet av programmet kan leda till följande konsekvenser.

Konsekvenser för ekonomisk hållbarhet

Positiva

- Tydliga förutsättningar för utveckling av företag som är beroende av områden med olika höga värden (kultur, natur, odling) och ger stöd för rätt lokalisering av olika verksamheter.
- Samverkan och konsensus för att komma överens om olika kvalitetsfaktorer kring boende och byggnation.
- En tydligare prioritering av kommunens service till olika geografiska områden, detta ger en effektivare resursanvändning.
- Ett tydligare fokus på driftskostnader före investeringskostnader.
- Att de utpekade prioriterade platserna/orterna som visar hur vi tänker fördela resurser ger ett bättre underlag för samverkan med grannkommunerna och länet.
- Utvecklingen samt ökad användning av ny teknik och nya metoder som leder till en mycket effektivare resurshantering.
- Effektivare användning av kostsamma infrastrukturer som för vatten, avlopp, energi, kommunikationer
- Bättre anpassning till klimatförändringar genom riktlinjer för byggande (vattennivåer och hantering av dagvatten).

2013-04-04

Negativa

- En omställning till ett klimatneutralt samhälle, den kommer att vara initialt kostsammare än idag. Ex nya bränslen, ny teknik är ofta dyrare i början.
- Att vår befolkningstillväxt kommer från andra kommuner i länet och påverkar regionen negativt.
- En mer kvalificerad planering för förtätning i stadsbygden som kräver tätare samråd och kan ge dyrare lösningar samt ta längre tid.
- Ett ökat behov av kostsamma tekniska lösningar för att förbättra sambanden i stadsbygden, svåra prioriteringar.
- Konfliktfyllda processer när områden för verksamheter ska förändras och bli mer blandade.

Konsekvenser för social hållbarhet

Positiva

- Ökad trygghet och framtidstro genom fler möjligheter till egen odling och fler skyddade områden för natur, kultur och rekreation.
- Att behovet av transporter och resor minskar genom fokus på närhet och förtätning.
- Ökad mångfald och trygghet i bostadsområdet genom ökad inblandning av boendeformer, handel, arbetsplatser mm.
- Ökad tillgänglighet och trygghet genom höga kvalitetskrav på nya bostäder och byggnader.
- Fler möten mellan människor med ökad boendetäthet.
- Minskad risk för störningar och konflikter med tydligt utpekade platser för störande verksamheter.

2013-04-04

- Ökad trygghet genom bättre anpassning till klimatförändringar genom riktlinjer för byggande (vattennivåer).

Negativa

- En ökning av störningar och konflikter när olika intressen möts vid blandning av boende, arbetsplatser och handel i områden.
- En svår balansgång mellan risken för segregation och konflikter med grannar när bostäder för specifika grupper ska lokaliseras.
- Konflikter mellan behovet att bevara och utveckla kulturmiljöer, förtätning av stadsbygden ökar dem.
- Färre enkla fritidshus nära stadsbygden när fritidshusområdena förändras.
- Konflikter om de olika allmänna ytor som grönytor och färre tystaområden i stadsbygden när den förtätas.
- Ökad trafik och störningar av trafik i bostadsområdet när det förtätas.
- En sämre tillgänglighet till "sällanköpsvaror" för hushåll utan bil samt ett ökande behov av samhällets stöd som hemtjänst, färdtjänst mm.

Konsekvenser för ekologisk hållbarhet

Positiva

- Ett tydligare fokus på höga värden med förslag på nya skyddade naturområden som ger en bättre hantering av ekosystemen.
- Ett minskat behovet av transporter och resor samt fossil energi.
- En effektivare resurshantering som minskar behovet av resurser i form av material och energi.
- En högre kvalitet på de gemensamma ytorna som medför ett bättre skydd av värdefull natur.

2013-04-04

- Utvecklingen samt ökad användning av ny teknik och nya metoder som leder till en mycket effektivare resurshantering.
- Bättre anpassning till klimatförändringar genom riktlinjer för byggande (vattennivåer).

Negativa

- En svårare omställning till ett mycket energieffektivt samhälle med en väl utbyggt fjärrvärmesystem samt ett överskott av energi.
- En ökad energianvändning som direkt följd av ökat antal invånare.
- En konflikt mellan behovet att bevara värdefulla naturmiljöer och kraven på att utveckla dem.

Förslag till åtgärder och nyckeltal för uppföljning

Åtgärder för att bättre bedöma effekter

- Konsekvensbeskriva i förhållande till hållbar utveckling och programmets innehåll inför beslut om andra styrande dokument och planer.

Åtgärder för att förebygga effekter

- Budgetera för ökade kostnader i början av omställningen till ett klimatneutralt samhälle.
- Utveckla en ny planeringsprocess som upprätthåller programmets innehåll och en hållbar utveckling.
- Arbete för att få en ökad inflyttning av personer fokuseras på boende utanför regionen.
- Aktivt energieffektiviseringsarbete för att minska energianvändningen.
- Budgetera för ökade kostnader för anläggning och skötsel av grönområden i stadsbygden.

2013-04-04

- Utveckla nya samrådsprocesser och metoder för arbete som leder till konsensus.
- Öka kunskapen om äldre bebyggelse och speciella kulturmiljöer i stadsbygden genom inventering av värden.
- Genom tidigare planering ge tydliga signaler om vilka områden som ska förändras från verksamhetsområden till en ökad blandning. Arbeta för att kunna erbjuda alternativ lokalisering.
- Aktivare myndighetsarbete och riktlinjer för gestaltning av allmän platsmark i syfte att göra infarterna till stadsbygden attraktivare.
- Aktivare myndighetsarbete och bättre val av platser för "naturföretag" så att de ekologiska värdena kan bevaras.
- Göra alla faktaunderlag och programmets innehåll enkelt tillgängliga för handläggare.

Åtgärder för att återställa

- Inga

Åtgärder för att kompensera effekter

- Flera skyddade områden för natur, kultur och rekreation i närheten av stadsbygden.

Uppföljning av åtgärder

Följa utvecklingen av boendesegregation, investeringar i infrastrukturer och skyddade områden.

2013-04-04

Program E – Ledande nordlig region

Genomförandet av programmet kan leda till följande konsekvenser.

Konsekvenser för ekonomisk hållbarhet

Positiva

- Tydliga förutsättningar för utveckling av företag.
- Att de utpekade prioriterade områdena ger ett bättre underlag för samverkan med grannkommunerna, länet eller andra områden.
- Utvecklingen samt ökad användning av ny teknik och nya metoder som leder till en mycket effektivare energi- och resurshantering.
- Stärkt konkurrenskraft.
- Ökad attraktionskraft för boende, besökare och företag.
- Ny teknik och innovationer kan innebära minskad belastning på miljön och ekonomiska vinster för samhälle och företag.
- Fler studenter vill etablera sig i regionen. En urban miljö med goda möjligheter till shopping (i ett nationellt perspektiv) är viktiga faktorer för studenters vilja till etablering i regionen efter avslutade studier (att denna urbana miljö finns i arbetsmarknadsregionen eller finns tillgänglig inom rimligt avstånd). Utvecklingen av Luleå som handelsstad kan därför underlätta den lokala och regionala kompetensförsörjningen.

Negativa

- En ökning av störningar och konflikter när olika intressen möts vid en utökning av antalet arbetsplatser.

2013-04-04

- Med två uttalade handelscentra i regionen, och en förväntad ökning av e-handeln, kan sällanköpshandeln i mindre kommuner känna av en ökad konkurrens. Samma tendens avseende konkurrensen gäller fler tjänstenärings.

Konsekvenser för social hållbarhet

Positiva

- Ökad trygghet och framtidstro genom fler möjligheter till egen försörjning
- Ger förutsättning för deltagande i samhälls- och arbetsliv genom förbättrade förutsättningar för inträde på arbetsmarknaden som anställd eller egenföretagare.
- Skapar förutsättningar för möten och aktiviteter.
- Ökar mångfalden genom insatser som stärker flerspråkighet, inträde på arbetsmarknaden samt internationella affärer.

Negativa

- En ökning av störningar och konflikter när olika intressen möts vid en utökning av antalet arbetsplatser.

Konsekvenser för ekologisk hållbarhet

Positiva

- Utvecklingen samt ökad användning av ny teknik och nya metoder som leder till en effektivare resurshantering.

Negativa

- En ökad energianvändning som direkt följd av ökat antal invånare.
- Ökad användning av vanligt förekommande metaller genom position som ledande stål och verkstadsregion i Europa.

2013-04-04

- Med fler människor ökar belastningen på naturen.
- Ökade resor och transporter kan ge ökad belastning på miljön, bl a luftkvalitet.
- Nya produkter och ökad konsumtion kan öka belastningen på miljön.

Förslag till åtgärder och nyckeltal för uppföljning

Åtgärder för att bättre bedöma effekter

- Konsekvensbeskriva i förhållande till hållbar utveckling och programmets innehåll inför beslut om andra styrande dokument och planer.

Åtgärder för att förebygga effekter

- Arbete för att få en ökad inflyttning av personer både från regionen, nationellt och internationellt.
- Prioritering av insatser för goda förbindelser i arbetsmarknadsregionen, ex kollektivtrafik i form av buss, tåg, båt och flyg. Prioritering av insatser för goda förbindelser via tåg och flyg – med hög täthet, driftsäkerhet och kvalitet.
- Prioritering av goda transportmöjligheter via tåg, flyg och sjöfart.
- Säkerställa långsiktig produktion eller återanvändning av energi.

Åtgärder för att återställa

- Inga

Uppföljning av åtgärder

Uppföljning av befolkning-, pendling- och resandestatistik.

2013-04-04

Program F – Resor och transporter

Genomförandet av programmet kan leda till följande konsekvenser.

Område för fördjupad bedömning

Reservat för nya vägar

Programmet syftar till att minska trafikens negativa påverkan på miljö och hälsa genom satsningar på gång-/cykeltrafik, kollektivtrafik med buss och tåg, samt transporter på järnväg och med sjöfart. I programmet finns också ett antal reservat för nya vägar föreslagna. En konsekvens av detta kan vara en ökad trafik med ökad negativ påverkan på miljö och hälsa. Programmets genomförande bedöms ge övervägande positiva effekter i förhållande till Vision Luleå 2050 och social, ekologisk samt ekonomisk hållbarhet.

Antalet reservat för framtida bilväg har minskats avsevärt jämfört med tidigare översiktsplan. Eftersom vägreservaten främst handlar om statlig väg har urvalet av vilka som ska behållas skett i samråd med Trafikverket. De reservat som behållits har förutom bättre tillgänglighet för bl a transporter till industriområden och åtkomst till flyget även positiva effekter för det befintliga vägnätet som avlastas från trafik. Därmed kan vägarna som går genom tätbebyggda områden bättre anpassas till det lokala behovet; minskad barriärverkan, ökad trafiksäkerhet, ökad framkomlighet för gång-/cykeltrafik, färre boende som utsätts för trafikbuller och luftföroreningar, samt att transporter med farligt gods flyttas längre bort från bostadsbebyggelse.

Reservatet för Grandenleden har låg prioritet från kommunens sida vad gäller förbindelse för biltrafik däremot ser vi här en möjlighet till ny cykelväg och eventuellt en ny kollektivtrafikförbindelse. När vägobjekten blir aktuella att bygga ska Luleå kommun i samråd med andra berörda aktörer verka för att de negativa konsekvenserna minimeras.

2013-04-04

Konsekvenser för ekonomisk hållbarhet

Positiva

- Bättre företagsklimat. Fler företag väljer att etablera sig i Luleå till följd av bättre tillgång till kommunikationer både inom kommunen och med omvärlden. Satsning på järnväg, flyg, sjöfart, busstrafik och på IT.
- Enklare att nå arbete, studier, kultur, service mm inom ett större område tack vare ny infrastruktur och bättre kollektivtrafik.
- Bättre förutsättningar att bygga nya bostäder i byar och stadsdelar där biltrafiken leds bort med nya förbifartsvägar.
- Minskat behov av särskild kollektivtrafik eftersom fler får möjlighet att nyttja allmän kollektivtrafik.
- På lång sikt ger investeringar i infrastruktur en positiv påverkan på kommunens ekonomi.
- Bättre tillgänglighet med olika färdmedel ger goda förutsättningar för fler att få arbete
- Lägre transportkostnader genom samordning.

Negativa

- Ökade kostnader för kommunen för drift/underhåll av vägar, upprätthållande av farleder, utökad kollektivtrafik, bulleråtgärder och arbete med beteendepåverkan.
- Minskad tillgång till gatumarksparkeringar för bilar i Luleå centrum.

Konsekvenser för social hållbarhet

Positiva

- Bättre folkhälsa genom att fler går och cyklar samt genom minskning av luftföroreningar, partiklar och buller från trafiken.

2013-04-04

- Färre som skadas i trafikolyckor genom prioriterad vinterväghållning och hög ytstandard på gång-/cykelvägar, säkra skolvägar, låga hastigheter där många oskyddade rör sig, säkra korsningar, minskad genomfartstrafik, separata gång- och cykelvägar samt fler transporter med tåg.
- Ökad tillgänglighet för fler människor och till fler platser genom utökad kollektivtrafik, samt genom tillgänglighetsanpassning av busshållplatser och övergångsställen.
- Ökad trygghet genom att fler rör sig utomhus och genom åtgärder för att öka tryggheten längs gång-/cykelnätet.
- Ökad jämställdhet med förbättrade möjligheter att åka kollektivt och cykla.
- Minskad risk för stora negativa konsekvenser till följd av olycka vid transport av farligt gods i och med att de ej tillåts använda centrum för genomfart.

Negativa

- Ny väg och järnväg kan komma att ta i anspråk mark som är viktiga kulturmiljöer.
- Ökning av buller och vibrationer till följd av utökad tågtrafik.

Konsekvenser för ekologisk hållbarhet

Positiva

- Minskad användning av fossila bränslen bidrar till ett hållbart transportsystem, minskade utsläpp av klimatpåverkande gaser samt bättre folkhälsa.
- Minskat resebehov om fler använder distansteknik vid möten och om samhällsplanering ger möjlighet till arbete och skolgång i de boendes närområde.

2013-04-04

- Minskade utsläpp från transporter genom samordning och överflyttning till tåg och sjöfart.
- Mer resurs- och energieffektivt om fler väljer att gå, cykla eller åka kollektivt.
- Ytor för vägar och parkering kan minskas om bilanvändning minskar.

Negativa

- Nya vägar och järnvägar kräver resurser i form av material och mark.
- Utbyggnad av infrastruktur för väg, järnväg, sjöfart och flyg kan ge negativ påverkan på skog, strandområden, odlingsmark och naturområden med skydd.
- Fler vägar leder till mer biltrafik.

Förslag till åtgärder och nyckeltal för uppföljning

Åtgärder för att bättre bedöma effekter

- Vid beslut om andra styrande dokument och planer ska dessa konsekvensbeskrivas med hänsyn till hållbar utveckling och programmets innehåll.

Åtgärder för att förebygga effekter

- Vid planering av nya vägobjekt ska Luleå kommun i samråd med andra berörda aktörer verka för att de negativa konsekvenserna minimeras.
- Budgetering och prioritering för ökade kostnader för förbättrad kollektivtrafik, åtgärder för att minska antalet bullerutsatta, drift/underhåll av vägar, upprätthållande av farleder och arbete med beteendepåverkan.
- Planering av ny bebyggelse som bidrar till kostnadseffektiva lösningar för kollektivtrafik.

2013-04-04

- Utveckla en ny planeringsprocess som upprätthåller programmets innehåll och en hållbar utveckling.

Åtgärder för att återställa

- Inga

Åtgärder för att kompensera effekter

- Flera skyddade områden för natur, kultur och rekreation i närheten av stadsbygden, se mer om det i program D.

Uppföljning av åtgärder

Följa upp om negativa konsekvenser har minimerats vid planering av nya vägobjekt.

Följa upp att följande områden prioriterats i budget: förbättrad kollektivtrafik, åtgärder för att minska antalet bullerutsatta, drift/underhåll av vägar, upprätthållande av farleder och arbete med beteendepåverkan.

Utvärdera kollektivtrafikförsörjningen av nya bostadsområden.

Har ny planeringsprocess tagits fram som upprätthåller programmets innehåll och en hållbar utveckling.

Följa upp antalet nya skyddade områden för natur, kultur och rekreation i närheten av stadsbygden.

2013-04-04

Förhållande till nationella miljö kvalitetsmål

Det övergripande målet för den nationella miljöpolitiken är att "till nästa generation lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta, utan att orsaka ökade miljö- och hälsoproblem utanför Sveriges gränser".

I följande text beskrivs mycket kortfattat programmets innehåll i förhållande till de nationella miljö kvalitetsmålen. De nationella målen Bara naturlig försurning, Skyddande ozonskikt, Grundvatten av god kvalitet samt Säker strålmiljö har inte kommenterats för att de har bedömts inte beröras direkt av programmets innehåll. Ett av målen, Storslagen fjällmiljö, har inte kommenterats för att det geografiskt inte berör kommunen.

Begränsad klimatpåverkan

Positiv inverkan genom övergripande strategier för närhet och förtätning. (C, D)

Positiv inverkan genom strategier för ökad andel resor med kollektivtrafik, cykel eller till fots samt minskade transporter på väg. (F)

Frisk luft

Positiv inverkan genom övergripande strategier för närhet och förtätning. (C, D)

Positiv inverkan genom strategier för ökad andel resor med kollektivtrafik, cykel eller till fots samt minskade transporter på väg. (C, F)

Giftfri miljö

Positiv inverkan genom ambitionen att nå en samverkan för gemensamma kvalitetskrav för bostäder. (C, D)

Ingen övergödning

Positiv inverkan genom strategier för ökad andel resor med kollektivtrafik, cykel eller till fots samt minskade transporter på väg. (F)

Levande sjöar och vattendrag

Positiv inverkan genom övergripande strategier för fler skyddade områden och en varsam hantering av befintliga värden. (C, D)

2013-04-04

Viss negativ inverkan då reservat för nya vägar påverkar skogsområden som är viktiga för att förhindra försurningen av sjöar och vattendrag. (F)

Hav i balans samt levande kust och skärgård

Positiv inverkan genom övergripande strategier för fler skyddade områden och en varsam hantering av befintliga värden. (C)

Myllrande våtmarker

Positiv inverkan genom övergripande strategier för fler skyddade områden. (C, D)

Levande skogar

Positiv inverkan genom övergripande strategier för fler skyddade områden. (C, D)

Viss negativ inverkan då reservat för nya vägar påverkar skogsområden. (F)

Ett rikt odlingslandskap

Positiv inverkan genom strategier för skydd av värdefull odlingsmark. (C, D)

Viss negativ inverkan då reservat för nya vägar påverkar åkermark. (F)

God bebyggd miljö

Positiv inverkan genom övergripande strategier för närhet och förtätning samt kvalitetsarbete. Tydligare riktlinjer för lokaliseringsfrågor. Strategier för en bättre och effektivare resurshantering. (C, D)

Positiv inverkan genom strategier för en ökad andel resor med kollektivtrafik, cykel eller till fots samt minskade transporter på väg. Övergripande strategier för tillgänglighet, jämställdhet och trafiksäkerhet samt satsningar för att minska antalet bullerutsatta. (A, F)

Ett rikt växt- och djurliv

Positiv inverkan genom övergripande strategier för fler skyddade områden. (C)

2013-04-04

Förhållande till nationellt folkhälsomål och målområden

Det övergripande nationella målet för folkhälsa är att "skapa samhällsliga förutsättningar för en god hälsa på lika villkor för hela befolkningen".

I följande text beskrivs mycket kortfattat programmets innehåll i förhållande till de nationella målområdena för folkhälsa. Målområdena Hälsa i arbetslivet, Hälsöfrämjande hälso- och sjukvård, Skydd mot smittspridning, Sexualitet och reproduktiv hälsa samt Matvanor och livsmedel har inte kommenterats för att de har bedömts inte beröras direkt av programmets innehåll.

Övergripande nationella målet; skapa samhällsliga förutsättningar för en god hälsa på lika villkor för hela befolkningen.

Positiv inverkan framförallt genom innehållet i Program A – Alla jämlika men också övergripande strategier för trygghet, goda levnadsvillkor och god livsmiljö i flera av programmen.

Delaktighet och inflytande i samhället

Positiv inverkan genom strategier för att utveckla former för delaktighet och inflytande för alla samt ungas möjligheter att utveckla och utöva sina intressen. (A)

Positiv inverkan genom ambitionen att ta fram utvecklingsplaner för stadsdelar och utpekade byar. (A, B)

Positiv inverkan genom ungdomars påverkan på stadens offentliga rum. (A, B)

Ekonomiska och sociala förutsättningar

Positiv inverkan genom socioekonomisk viktning vid prioritering av resurser. (A)

Positiv inverkan genom strategier för blandade upplåtelseformer för bostäder och bostäder för specifika grupper. (D)

Positiv inverkan genom ambitionerna kring samlingsplatser, möteslokaler, arrangemang och evenemang. (B, C)

Positiv inverkan genom strategier för studier, arbete och företagande. (E)

2013-04-04

Positiv inverkan genom prioritering av kollektivtrafik och tillgänglighet. (F)

Barn och ungas uppväxtvillkor

Positiv inverkan genom strategier för trygga och goda uppväxtvillkor, barns lärande och platser för lek, spontanidrott och kultur. (A, B)

Positiv inverkan genom satsning på entreprenörskap och lärande. (E)

Miljöer och produkter

Positiv inverkan genom strategier för buller, luft och vatten. (C, D, F)

Positiv inverkan genom strategier för transporter. (C, D, F)

Positiv inverkan genom strategier för trafiksäkerhet. (F)

Fysisk aktivitet

Positiv inverkan genom strategier för stråk, grönområden och platser för lek och spontanidrott nära bostäder. (B, D)

Positiv inverkan genom strategier för idrott: (B)

Positiv inverkan genom satsningar på gång- och cykeltrafik. (C, D, F)

Tobak, alkohol, narkotika, dopning och spel

Positiv inverkan genom strategier för trygga och goda uppväxtvillkor. (A)